

**ҚОНУНИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

ДАР БОРАИ СОЗИШНОМАҶО ОИД БА ТАҚСИМИ МАҲСУЛОТ

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 2007, №3, мод.171, соли 2008, №6, мод.458; Қонуни ҚТ аз 01.08.2012с., №887)

Қонуни мазкур асосҳои ҳуқуқи муносибатҳои байни давлат ва сармоягузоро, ки зимни сармоягузори дохилӣ ва хориҷӣ ба мақсади ҷустуҷӯӣ, тадқиқ ва истихроҷи канданиҳои фойданок дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи шартҳои созишномаҳо оид ба тақсими маҳсулоти истеҳсолшуда ба миён меоянд, муқаррар менамояд.

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Муносибатҳои байни тарафҳои созишномаҳо оид ба тақсими маҳсулот

1. Қонуни мазкур муносибатҳои байни давлат ва сармоягузоро ҳангоми бастан, иҷро ва қатъ намудани созишномаҳо оид ба тақсими маҳсулот, ки дар мавриди истифодаи сарватҳои зеризаминӣ ба миён меоянд, муайян ва танзим мекунад.
2. Муносибатҳои байни тарафҳо, ки дар раванди истифодаи сарватҳои зеризаминӣ, инчунин интиқол, коркард, азнаворкунӣ, ниғаҳдорӣ, истифодабарӣ, фурӯш ё ихтиёрдорӣ маҳсулоти истеҳсолшуда ба миён меоянд, бо созишномаҳо оид ба тақсими маҳсулот, ки мутобиқи Қонуни мазкур баста мешаванд, танзим карда мешаванд.
3. Ҳуқуқ ва вазифаҳои тарафҳо, ки хусусияти граждани – ҳуқуқӣ доранд, мутобиқи Қонуни мазкур ва Кодекси граждани Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешаванд.
4. Муносибатҳои, ки дар раванди истифодабарии сарватҳои зеризаминӣ берун аз доираи амали Қонуни мазкур қарор мегиранд, тибқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи сарватҳои зеризаминӣ» ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба танзим дароварда мешаванд.

Моддаи 2. Қонунгузорӣ дар бораи созишномаҳо оид ба тақсими маҳсулот

Қонунгузорӣ дар бораи созишномаҳо оид ба тақсими маҳсулот ба Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқи Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқи байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, иборат мебошад.

Моддаи 3. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- **созишнома оид ба тақсими маҳсулот (минбаъд - созишнома)** – шартномае, ки тибқи он Ҷумҳурии Тоҷикистон ба субъекти фаъолияти соҳибкорӣ (минбаъд - сармоягузор) ба музд ва ба мӯҳлати муайян барои ҷустуҷӯ, иктишоф, тадқиқ, истихроҷ ва коркарди канданиҳои фойданоки кони маъдани дар созишнома нишон додашударо ва барои иҷрои корҳои вобаста ба ин намудҳои фаъолият ҳуқуқҳои истисноӣ медиҳад ва сармоягузор ӯҳдадор мешавад, ки фаъолияти дар созишнома нишондодашударо аз ҳисоби худ ва бо ҷуброни зиёни таваққали эҳтимоли аз ҳисоби худ амалӣ гардонад;
- маҳсулоти истеҳсолшуда – миқдори маҳсулоти саноати истихроҷи маъдан ва маҳсулоти коркарди конҳои кушода, ки дар таркиби маъданҳои аз қаъри замин (партовҳо, талафҳо), ашёи хоми минералӣ (чинс, моеъ ва омехтаи дигар) воқеан истихроҷшуда (гирифташуда) мавҷуд аст ва аз ҷиҳати сифат ба стандарти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ё стандарти байналмилалӣ мутобик буда, аз ҷониби сармоягузор дар ҷараёни иҷрои корҳои тибқи созишнома оид ба тақсими маҳсулот истихроҷ шудааст ва дар доираи меъёрҳои муқарраргардида ба миқдори талафоти технологияи ин маҳсулот кам карда шудааст;
- маҳсулоти фойда – маҳсулоте, ки ҳангоми иҷрои созишнома оид ба тақсими маҳсулот дар давраи ҳисоботӣ (андозӣ) истеҳсол гардидааст, бе назардошти маҳсулоти ҷубронӣ;
- **маҳсулоти ҷубронӣ** – қисми маҳсулоти ҳангоми иҷрои созишнома оид ба тақсими маҳсулот истеҳсолшудае, ки ба моликияти сармоягузор барои пӯшонидани хароҷоти бо мақсади иҷрои созишнома оид ба тақсими маҳсулот анҷомдодаи он дода мешавад (хароҷоти ҷуброншаванда), ки таркиби онҳо мутобиқи Кодекси андозаи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо созишнома оид ба тақсими маҳсулот муқаррар мегардад;
- **истифодаи сарватҳои зеризаминӣ** – истифодаи қитъаи замини маъдандор бо мақсади ҷустуҷӯ, иктишоф, тадқиқ, истихроҷ, коркард ва истифодаи канданиҳои фойданоки кони маъдани қитъаи замини мазкур.

Моддаи 4. Созишнома оид ба тақсими маҳсулот

1. Созишнома ҳамаи шартҳои истифодаи сарватҳои зеризаминӣ, аз ҷумла шартҳои тартиби тақсими маҳсулоти истеҳсолшударо дар байни тарафҳои созишнома мутобиқи Қонуни мазкур муайян менамояд.
  2. Шартҳои истифодаи сарватҳои зеризаминӣ, ки дар созишнома муайян карда мешаванд, бояд ба қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобикат намоянд.
  3. Номгӯи конҳои маъданҳои фойданокро, ки ҳуқуқи истифодаи сарватҳои зеризаминии онҳо бо шартҳои тақсими маҳсулот мутобиқи Қонуни мазкур дода мешавад, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар мекунад.
- Асоси ба номгӯӣ дохил кардани конҳои маъданҳои фойданок, ки ҳуқуқи истифодаи онҳо бо шартҳои тақсими маҳсулот дода мешавад, номатлубии шартҳои маблағгузорӣ кардани корҳои барои қитъаи мазкур мутобиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи сарватҳои зеризаминӣ», набудани имконияти маблағгузори бучавӣ барои истифодаи самараноки конҳои мазкур, аз ҷумла ҳолатҳои зерин буда метавонанд:
- кони маъданҳои фойданок дар маҳалҳои баландкӯҳ ва ё дур аз маҳалҳои аҳолинишин ҷойгир шудааст ва барои истифодаи он шароит ва инфрасохторҳои лозимӣ вучуд надоранд;
  - ҷустуҷӯ, иктишоф, тадқиқ ва коркарди кони маъданҳои фойданок технологияи серхарҷ ва маблағи калонро талаб менамоянд.

4. Шартномаҳои байни давлат ва сармоягузoron, ки то мавриди амал қарор гирифтани Қонуни мазкур баста шудаанд, мутобиқи шартҳои дар онҳо муайяншуда иҷро карда мешаванд. Дар ин маврид Қонуни мазкур нисбати шартномаҳои зикрёфта ба ҳамон андозае татбиқ карда мешавад, ки ҳуқуқ ва манфиатҳои дар шартномаҳо ифодаёфтаи сармоягузorro маҳдуд намесозад.

Моддаи 5. Тарафҳои созишнома

1. Тарафҳои созишнома (минбаъд-«тарафҳо») Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз номи он Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ё мақомоти ваколатдори давлатии муайяннамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки созишнома ро имзо мекунад ва сармоягузoron мебошанд.

2. Сармоягузoron шахсони ҳуқуқӣ, инчунин иттиҳодияҳои шахсони ҳуқуқии дар асоси шартномаи ғаёлияти якҷоя **ва дигар шаклҳои ғаёлият** таъсисёфтае мебошанд, ки барои ҷустуҷӯ, иктишоф, тадқиқ ва истихроҷи маъданҳои фойданок аз ҳисоби маблағҳои худӣ ва ё ҷалбшуда сармоягузорӣ мекунад ва истифодабарандагони сарватҳои зеризаминии қони маъданҳои фойданок тибқи созишнома ба ҳисоб меравад.

Моддаи 6. Истифодаи сарватҳои зеризаминӣ бо шартҳои тақсими маҳсулот

1. Ҳуқуқи истифодаи сарватҳои зеризаминӣ бо шартҳои тақсими маҳсулот ба сармоягузoron дар асоси созишнома дода мешавад.

2. Иҷозатномадиҳии ғаёлият оид ба истифодаи сарватҳои зеризаминӣ тибқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи иҷозатномадиҳӣ ба баъзе намудҳои ғаёлият» амалӣ карда мешавад.

Моддаи 7. Мӯҳлати амали созишнома

1. Мӯҳлати амали созишнома тарафҳо тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар менамоянд.

2. Мӯҳлати амали созишнома ва тартиби дароз кардани он дар созишнома нишон дода мешавад. Дар мавриди дароз кардани мӯҳлати амали созишнома, мӯҳлати амали иҷозатномаи ғаёлият оид ба истифодаи сарватҳои зеризаминӣ бояд аз қониби мақоме, ки ин иҷозатномаро додааст, мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дароз карда шавад.

БОБИ 2. БАСТАНИ СОЗИШНОМАҲО ВА ИҶРОИ ОНҲО

Моддаи 8. Тартиби бастани созишномаҳо

1. Созишнома мувофиқи тартиби муқарраркардаи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон баста мешавад.

Шартҳои истифодаи сарватҳои зеризаминии ин ё он қони маъданҳои фойданокро мақомоти ваколатдори Ҷумҳурии Тоҷикистон бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян намуда, лоиҳаи созишнома ро тартиб медиҳад ва бо сармоягузoron гуфтушунид мекунад.

2. Дар сурати гузаронидани озмун созишнома бо ғолиби он, ки барои бастани созишнома шартҳои беҳтарин пешниҳод намудааст, баста мешавад. Дар шартҳои озмун бояд иштироки шахсони ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар роҳи иҷрои қорҳои тибқи созишнома бо ҳиссае, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян кардааст, пешбинӣ шуда бошад.

Созишнома аз тарафи давлат мақоми ваколатдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон имзо мекунад.

Моддаи 9. Шартҳои иҷрои қорҳо

1. Иҷрои қор ва намудҳои ғаёлияти (минбаъд - «қорҳои тибқи созишнома») дар созишнома пешбинишуда мутобиқи барномаҳо, лоиҳаҳо, нақшаҳо ва сметаҳо, ки бо тартиби муайянкардаи созишнома тасдиқ шудаанд, амалӣ карда мешаванд.

2. Қорҳо тибқи созишнома бо риояи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон, меъёрҳо ва қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва таъмини бехатарии қорҳо, ҳифзи сарватҳои зеризаминӣ, муҳити табиӣи зист ва саломати аҳоли иҷро карда мешаванд.

Дар созишнома бояд ўҳдадорҳои сармоягузoron оид ба масъалаҳои зерин пешбинӣ шуда бошанд:

-ба шахсони ҳуқуқии муқими Ҷумҳурии Тоҷикистон додани ҳуқуқи иштирок дар иҷрои қорҳои тибқи созишнома ба сифати пудратчиён, молфиристонандагон, боркашонҳо ё намудҳои дигари ғаёлият дар асоси шартномаҳои байни онҳо ва сармоягузoron;

- **ҷалб кардани қормандон-шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шаҳрвандони хориҷӣ барои иҷрои қорҳои тибқи созишнома. (ҚҶТ аз 01.08.2012с., №887)**

3. Баъди итмоми мӯҳлати амали созишнома сармоягузoron ўҳдадор аст, ки қони маъданҳои фойданоки барои истифодабарӣ ба ў додашударо ба давлат баргардонад. Тартиб ва мӯҳлати баргардонидани қони маъданҳои фойданок дар созишнома муайян карда мешаванд.

4. Бо мақсади ҳамоҳангсозии қорҳои тибқи созишнома тарафҳо шўрои директоронро дар асоси ҷамъиятӣ таъсис медиҳанд, ки ба ҳайати он шумораи баробари намояндагони тарафҳо дохил мешаванд. Шумора, ҳуқуқ ва вазифаҳои шўрои директорон, инчунин тартиби қори шўро дар созишнома муайян карда мешаванд.

Тартиби таъин кардани намояндагони тарафи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шўрои директорон ва ваколати онҳоро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар менамояд.

Моддаи 10. Тақсими маҳсулот

1. Маҳсулоти истеҳсолшуда байни сармоягузoron ва давлат мутобиқи созишномаи байни онҳо тақсим карда мешавад. Дар созишнома (ба истиснои ҳолатҳои, ки дар қисми дуюми моддаи мазкур муқаррар карда шудаанд), нуқтаҳои зерин бояд пешбинӣ шуда бошанд:

-муайян кардани ҳаҷми умумии маҳсулоти истеҳсолшуда ва арзиши он, ки ба андозаи талафи меъёрии технологӣ кам карда шудааст;

-муайян кардани қисми маҳсулоти истеҳсолшуда, ки ба моликияти сармоягузoron барои ҷуброни хароҷоти ба иҷрои қорҳои тибқи созишнома (минбаъд - «маҳсулоти ҷуброн») сарфшуда дода мешавад. Дараҷаи ниҳонии маҳсулоти ҷуброн набояд аз 70 фоиз зиёд бошад. Таркиби хароҷоти сармоягузoron, ки барои ҳисоби миқдори маҳсулоти ҷуброн ба инбат гирифта мешавад, дар созишнома мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад;

-тартиби тақсими маҳсулоти фойда байни давлат ва сармоягузoron;

-тартиби ба давлат супоридани қисми маҳсулоти истеҳсолшуда ё эквиваленти арзиши он аз тарафи сармоягузор;

-тартиби гирифтани қисми ба сармоягузор мансуби маҳсулоти истеҳсолшуда.

2. Дар ҳолатҳои алоҳида дар созишнома тартиби дигари тақсими маҳсулоти истеҳсолшуда ё эквиваленти арзиши ин маҳсулот байни давлат ва сармоягузор ва тартиби муайян кардани ҳиссаи маҳсулоти истеҳсолшуда, ки ба давлат ва сармоягузор мансуб аст, пешбинӣ шуда метавонад. Тартиб ва таносуби тақсими маҳсулоти истеҳсолшуда байни иштирокчиёни созишнома вобаста аз арзёбии кони маъданҳои фойданок, нишондиҳандаҳои иқтисодии лоиҳаи техникӣ ва дигар омилҳои техникӣ - иқтисодӣ дар созишнома муайян карда мешаванд.

Шартҳои дар қисми мазкур нишон додашудаи созишнома бояд дар шартҳои озмун пешбинӣ карда шаванд.

Моддаи 11. Ҳуқуқи моликияти сармоягузор ба маҳсулоти истеҳсолшуда

Сармоягузор маҳсулоти истеҳсолкардаи худро, ки ба он ҳуқуқи моликият дорад, аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси шартҳои муайянкардаи созишномаи тарафҳо бидуни маҳдудияти миқдори содирот бо риоя кардани муқаррароти қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон бароварда метавонад. Бо ҳамин мақсад Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар созишнома барои аз ҳудуди Тоҷикистон баровардани маҳсулоти ба сармоягузор таалуқдошта ба сармоягузор барои содироти маҳсулот ҳиссаи (квотаи) дарозмуддат пешбинӣ менамояд.

Моддаи 12. Ҳуқуқи моликият ба амвол ва маълумот

1. Амволе, ки сармоягузор баъди имзои созишнома харидааст ё бунёд кардааст ва барои иҷрои корҳои тибқи созишнома истифода мебарад, моликияти сармоягузор аст, агар дар созишнома ҳолати дигар пешбинӣ нашуда бошад.

Ҳуқуқи моликият ба ин амвол метавонад аз рӯзе, ки арзиши амволи мазкур аз тарафи давлат пурра пардохта шудааст ва рӯзе, ки созишнома қатъ гардидааст, аз сармоягузор ба давлат гузарад. Дар давоми мӯҳлати эътибори созишнома ба сармоягузор пурра ҳуқуқ дода мешавад, ки ин амволро аз рӯи созишномаи иҷрои кор истифода намояд. Дар ин сурат, масъулияти нигоҳдории амволи номбурда ва хатари осеби тасодуфӣ он ба зиммаи сармоягузор гузошта мешавад.

2. Маълумотҳои аввалияи геологӣ, геофизикӣ ва кимиявӣ, ҳамчунин намунаи чинҳои маъдан, ки ба сармоягузор дар раванди иҷрои корҳои тибқи созишнома дастрас гардидаанд, моликияти давлат ҳисоб меёбанд. Сармоягузор ҳуқуқ дорад, ки бо риояи шартҳои махфият барои иҷрои корҳои тибқи созишнома ин маълумот ва намунаҳоро истифода барад.

Моддаи 13. Ҳамлу нақл, нигоҳдорӣ ва коркарди маъдан

1. Сармоягузор ҳуқуқ дорад, ки дар асоси шартнома аз иншоотҳои нақлиёти қубурӣ ва дигар иншоотҳои мавҷудаи нақлиёти, ҳамлу нақл, нигоҳдорӣ ва коркарди маъдан истифода барад.

2. Сармоягузор дар доираи кор метавонад барои нигоҳдорӣ, коркард ва ҳамлу нақли маъдан иншоотҳо бунёд намояд ва дар ин маврид ҳуқуқи моликият ба иншоотҳои мазкур дар созишнома бо назардошти моддаи 12 Қонуни мазкур муайян карда мешавад.

Моддаи 14. Андозбандии фаъолият тибқи иҷрои созишнома

Дар чараёни иҷрои созишнома оиди тақсими маҳсулот ҳисоб ва пардохти андозҳо мутобиқи тартиби муқаррарнамудаи Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ гардонида мешаванд.

Моддаи 15. Баҳисобгирӣ ва ҳисоботдиҳӣ

1. Баҳисобгирии фаъолияти молиявӣ хоҷагии сармоягузор зимни иҷрои корҳои тибқи созишнома аз рӯи ҳар созишнома ба таври алоҳидагӣ ва ҳамчунин ҷудо аз ҷунин баҳисобгирӣ дар мавриди иҷрои дигар кор, ки бо созишнома алоқаманд нест, сурат мегирад. Тартиби ин баҳисобгирӣ тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

2. Баҳисобгирии муҳосибавӣ ва ҳисоботи иҷрои корҳои аз рӯи созишнома бо аъзори миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон ё худ бо аъзори хориҷӣ сурат мегирад. Агар баҳисобгирии муҳосибавӣ бо аъзори хориҷӣ сурат гирад, маълумоти ҳисоботе, ки манзури мақомоти давлатӣ мешавад, бояд бо аъзори хориҷӣ ва аъзори миллии ҳисоб карда шавад. Ҳамзамон, ҳамаи маълумоти бо аъзори хориҷӣ ҳисоб кардашуда, бояд аз рӯи қурби аъзор, ки Бонки миллии Тоҷикистон дар рӯзи пардохт муайян кардааст, ба аъзори миллии гардонида шавад.

Моддаи 16. Суратҳисобҳои бонкӣ ва танзими аъзор

Сармоягузор барои иҷрои корҳои аз рӯи созишнома бояд дар бонкҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва (ё) давлатҳои хориҷӣ суратҳисобҳои махсуси бонкии дорои аъзори миллии ва (ё) аъзори хориҷӣ дошта бошад, ки танҳо барои иҷрои корҳои дар созишнома зикршуда истифода бурда мешаванд.

Моддаи 17. Вогузоштани ҳуқуқ ва вазифаҳои дар созишнома муайяншуда

1. Сармоягузор метавонад ҳуқуқ ва вазифаҳои дар созишнома муайянгардидаи худро ба шахси ҳуқуқӣ ё шахси воқеии дигар танҳо бо ризоияти тарафи Ҷумҳурии Тоҷикистон пурра ё қисман вогузорад, ба шарте, ки ин шахсон захираи кофии молиявӣ, техникӣ ва таҷрибаи идоракунӣ, ки барои иҷрои кор тибқи созишнома зарур аст, дошта бошанд.

2. Ҳуқуқи вазифаҳои дар созишнома муайянгардида ба таври хаттӣ бо роҳи тартиб додани санади махсусе, ки қисми таркибии созишнома ба ҳисоб меравад, бо тартиб ва дар мӯҳлати муайяннамудаи созишнома ба зиммаи шахси ҳуқуқӣ ё воқеии дигар вогузор карда мешаванд ва зимни ин иҷозатнома барои истифодаи сарватҳои зеризаминӣ дар давоми 30 рӯзи ба имзо расидани санади мазкур аз нав ба расмият дароварда мешавад.

3. Сармоягузор метавонад бо ризоияти мақомоти ваколатдори давлатӣ амвол ва ҳуқуқҳои амволии худро ҳамчун гарав барои иҷрои ӯҳдадориҳои, ки вобаста ба иҷрои созишнома қабул кардааст, бо риояи талаботи қонунгузори граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода барад.

Моддаи 18. Устувори шартҳои созишнома

1. Шартҳои созишнома дар давоми мӯҳлати муайяншуда эътибор доранд. Шартҳои созишнома ро танҳо бо розигии тарафҳо ва ҳамчунин бо

талаби яке аз тарафҳо дар сурати моҳиятан дигар шудани вазъият тибқи Кодекси граждани Ҷумҳурии Тоҷикистон тағйир додан мумкин аст.

Тағйиротҳо ба шартҳои созишнома бо розигии тарафҳо аз рӯи тартиби барои қабули созишнома пешбинӣгардида ворид карда мешавад.

2. Агар дар давоми мӯҳлати эътибори созишнома ба қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон меъёрҳои муқаррар гарданд, ки ба натиҷаи фаъолияти тиҷорати сармоягузор дар доираи созишнома таъсири манфӣ мерасонанд, ба созишнома тағйиротҳои ворид карда мешаванд, ки барои натиҷаи фаъолияти тиҷорати сармоягузор матлуб буда, ба вай имконият медиҳад, ки ба натиҷаи тиҷорати хангоми татбиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар замони имзо кардани созишнома ноил гардад. Тартиби ворид намудани чунин тағйирот дар созишнома муайян карда мешавад.

Муқаррароти мазкур дар бораи тағйир додани шартҳои созишнома дар сурати ба меъёрҳои (қоидаҳои) бехатарии иҷрои кор, ҳифзи сарвати замин, муҳити табиӣи зист ва сиҳати аҳолӣ ворид намудани тағйирот ба қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз ҷумла бо мақсади мутобиқ гардидани онҳо бо чунин меъёрҳо (қоидаҳо), ки дар амалия байналмилалӣ маъмулу эътироф гардидаанд, татбиқ карда намешавад.

Моддаи 19. Кафолатҳои давлатии ҳуқуқи сармоягузор

1. Ба сармоягузор ҳифзи ҳуқуқи моликият ва дигар ҳуқуқҳои, ки дар натиҷаи имзои созишнома соҳиб гаштааст ва дар амал татбиқ менамояд, кафолат дода мешавад.

2. Ба сармоягузор амали санадҳои меъёрии ҳуқуқи мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ ва санадҳои ҳуқуқи мақомоти худидора, ки ҳуқуқҳои дар натиҷаи имзо кардани созишнома соҳибгардидаашро маҳдуд мекунанд, дахл надоранд, ба истиснои маҳдудияти дастурҳои, ки мақомоти дахлдори назорат мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади таъмини бехатарии иҷрои кор, ҳифзи сарвати замин, муҳити табиӣи зист, сиҳати аҳолӣ, ҳамчунин бо мақсади таъмини бехатарии ҷамъиятӣ ва давлатӣ муқаррар менамояд.

Моддаи 20. Назорат ба иҷрои созишнома

1. Назорати иҷрои созишнома мақомоти ваколатдори Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи салоҳияташ анҷом медиҳад.

2. Салоҳият ва вазифаҳои мақомоти ваколатдор ва мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ бо тартиби муқаррарнамудаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи сарватҳои зеризаминӣ» аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешаванд.

3. Намояндагони мақомоти ваколатдори Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки иҷрои созишнома таҳти назорат мегиранд, танҳо бо мақсади назорати иҷрои созишнома ҳуқуқи ба иншоотҳои, ки корҳои мазкурро анҷом медиҳанд, бемамоният ворид шудан, ҳамчунин ҳуқуқи дастрас намудани ҳуҷҷатҳои доранд.

Моддаи 21. Қатъи амали созишнома

Амали созишнома баъди гузаштани мӯҳлати эътибори он ё худ бо мувофиқаи тарафҳо пеш аз мӯҳлат ва ҳамчунин бо дигар асосҳо ва бо тартиби пешбиниамудаи созишнома мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки то рӯзи имзо шудани созишнома амал мекунанд, қатъ мегардад. Қатъи амали созишнома ба истиснои расмиёти озмон бо мувофиқаи тарафҳо аз рӯи тартибе, ки барои мавриди амал қарор гирифтани созишнома пешбинӣ шудааст, амалӣ гардонида мешавад.

БОБИ 3. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 22. Тартиби ҳал намудани баҳс

Баҳсҳои байни давлату сармоягузор доир ба иҷро, қатъ кардан ва бееътибор донистани созишнома аз рӯи шартҳои созишнома ба тариқи судӣ ҳал карда мешаванд.

Моддаи 23. Ҷавобгарӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 24. Мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон

Э.Раҳмонов

ш. Душанбе, 5 март соли 2007

№ 238